

Grundskolenämnden

Riktlinje för skolplacering

Beslutat datum:	2025-06-11
Gäller från datum:	2025-06-18
Beslutat av:	Grundskolenämnden
Ansvarig:	Utbildningsförvaltningens centrala enheter
Diarienummer:	GN-2025-00156
Giltighetstid:	2027-12-31
Ersätter tidigare beslut:	2024-12-12 § 41

Styrdokument i Haninge kommun

Program – antas av kommunfullmäktige

Ett program anger den politiska viljeinriktningen inom ett särskilt prioriterat område och fastställer, på strategisk nivå, strategier för hur viljeinriktningen inom området ska förverkligas. Antalet program ska vara begränsat. Program ska ha en giltighetstid.

Policy – antas av kommunfullmäktige

En policy uttrycker politikens värdegrund och förhållningssätt. Policyer talar om vad kommunen vill uppnå inom ett specifikt område, men tar inte ställning till utförande eller metoder. Policyer ska ha en giltighetstid.

Strategi – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En strategi anger strategiska åtgärder för den politiska viljeinriktningen. Strategier kan ange vem som ansvarar för att åtgärder genomförs, när de ska vara genomförda samt vilka prioriteringar som ska göras. Strategier ska ha en giltighetstid.

Riktlinje – antas av kommunstyrelsen eller nämnd

En riktlinje anger ramar för handlingsutrymmet i en viss fråga och säkerställer korrekthet och kvalitet. Riktlinjer preciserar hur andra styrdokument eller lagstiftning ska uppnås. Riktlinjer behöver inte ha en giltighetstid.

Anvisning/rutin – antas av ansvarig direktör/chef

En anvisning eller rutin verkställer politisk vilja eller lagstiftning genom att konkret ange hur uppgifter ska göras. De besvarar ofta frågor om vad, när, var, hur och av vem. Kommundirektör fattar beslut om anvisningar och rutiner som riktar sig till hela koncernen. Anvisningar och rutiner behöver inte ha en giltighetstid.

Innehåll

Riktlinje för skolplacering	1
Bakgrund och syfte	4
Riktlinje för skolplacering i förskoleklass och grundskola.....	4
Obligatoriskt skolval grundskola.....	4
Obligatoriskt skolval anpassad skola	5
Grundläggande principer vid skolplacering.....	5
Urval vid skolplacering grundskola.....	5
Urval vid skolplacering anpassad skola	6
Syskonförtur (Gäller endast grundskola)	6
Relativ närhet.....	6
Absolut närhet	6
Lottning	7
Kartor och mätning	7
Om vårdnadshavarna inte önskat skola	7
Övriga skolplaceringar.....	7
Barn i kommunen som önskar börja i förskoleklass vid 5 års ålder.....	7
Inflyttning från annan kommun.....	7
Elev folkbokförd i annan kommun.....	7
Skolbyte under pågående läsår	8
Skyndsamma placeringar.....	8
Bilaga – Relativ närhet.....	9

Bakgrund och syfte

Haninge kommun är ansvarig för att alla elever som har skolplikt och rätt till utbildning i kommunen får en skolplacering. Dessa riktlinjer tydliggör hur kommunen tillämpar skollagens bestämmelser för placering i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola samt vilka regler som gäller vid byte av skola.

Riktlinjerna för skolplacering syftar till att främja vårdnadshavarens möjlighet att lämna önskemål om skolplacering samt att säkerställa en likvärdig och rättssäker hantering av skolplaceringar.

Riktlinjerna gäller för vårdnadshavare som ansöker om skolplacering för sitt barn i kommunal förskoleklass, grundskola samt anpassad grundskola.

Fristående skolor har egna kriterier och urvalsgrunder för placering.

Riktlinje för skolplacering i förskoleklass och grundskola

Obligatoriskt skolval grundskola

Alla vårdnadshavare till ett barn som är folkbokfört i Haninge kommun och som behöver en skolplacering ska välja skola till sitt barn.

Detta görs inom ramen för kommunens skolval när barnet:

- ska börja i förskoleklass.
- ska börja årskurs 7 om hen går på en skola som endast har årskurserna förskoleklass till årskurs 6.

Vårdnadshavare ska ansöka om skolplacering/skolbyte till sitt barn om:

- de vill byta skola.
- de flyttar till Haninge kommun.
- det inte avser skolval till förskoleklass och årskurs 7.

Skolvalet görs i Haninge kommun e-tjänst.

Vårdnadshavares val av skola kan påverka elevens rätt till skolskjuts.¹

¹ Se Riktlinjer för skolskjuts i Haninge kommun

Obligatoriskt skolval anpassad skola

Alla vårdnadshavare till ett barn som är folkbokfört i Haninge kommun och som behöver en skolplacering i anpassad grundskola ska välja skola till sitt barn.

Detta gäller alltid om barnet:

- ska börja i åk 1 i anpassad grundskola.
- går på en anpassad grundskola som inte har nästföljande årskurs.

Vårdnadshavare till barn i anpassad grundskola ska också ansöka om skolplacering till sitt barn när de:

- blir mottagna som elev i anpassad grundskola.
- vill byta skola.
- flyttar till Haninge kommun.

Skolvalet görs i Haninge kommuns e-tjänst.

Vårdnadshavares val av skola kan påverka elevens rätt till skolskjuts.²

Grundläggande principer vid skolplacering

Utgångspunkten enligt skollagen³ är att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Kommunen får frånga vårdnadshavares önskemål om önskad placering medför att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts (närhetsprincipen). Närhetsprincipen innebär dock inte att en elev alltid blir placerad vid den skolenhet som ligger närmast hemmet, flera skolor kan ligga nära hemmet. Kommunen får även frånga vårdnadshavares önskemål om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen, eller när det för elever i årskurs 1-9 är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Urval vid skolplacering grundskola

Utgångspunkten för placering i förskoleklass, grundskola och är att en elev ska få plats på den skola där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om antalet sökande överstiger antalet tillgängliga platser på vald skola, tillämpas följande urvalskriterier i angiven ordning:

² Se Riktlinjer för skolskjuts i Haninge kommun

³ 9 kap. 15 § samt 10 kap. 30 § (2010:800)

1. Syskonförtur – gäller enbart i skolvalet till förskoleklass
2. Relativ närhet
3. Absolut närhet
4. Lottning

Elever som inte kan beredas plats vid något av de önskade alternativen tilldelas istället en placering vid en kommunal skola som har plats nära hemmet.

Urval vid skolplacering anpassad skola

Utgångspunkten för placering i anpassad grundskola är att en elev ska få plats på den skola där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om antalet sökande överstiger antalet tillgängliga platser på vald skola, tillämpas följande urvalskriterier i angiven ordning:

1. Relativ närhet
2. Absolut närhet
3. Lottning

Elever som inte kan beredas plats vid något av de önskade alternativen tilldelas i stället en placering vid en kommunal skola som har plats nära hemmet.

Syskonförtur (Gäller endast grundskola)

Syskonförtur gäller vid skolvalet för elever som ska börja i förskoleklass.

Syskonförtur innebär att de elever som har ett syskon i den skola som vårdnadshavare väljer har förtur till plats. För att få syskonförtur behöver det äldre syskonet gå i årskurs F-5 på den önskade skolenheten när skolvalet görs. Med syskon likställs barn som delar minst en vårdnadshavare med ett annat barn.

Relativ närhet

Relativ närhet är skillnaden i gång- och cykelväg till den önskade skolan jämfört med en alternativ skola i närheten. Se bilaga 1 för ytterligare förklaring av relativ närhet.

Absolut närhet

Med absolut närhet avses det faktiska avståndet mellan hem och önskad skola. Eleven som bor närmast önskad skola har då förtur.

Lottning

Om varken syskonförtur, relativ närhet eller absolut närhet kan tillämpas för att avgöra vilken sökande som ska ges företräde, tillämpas maskinell lottning.

Kartor och mätning

Avståndet mellan elevens folkbokföringsadress och vald skola mäts i ett digitalt kartsystem. Samma kartsystem används för samtliga ansökningar för att garantera en likvärdig prövning. Avståndet mäts i form av gång- och cykelväg.

Om vårdnadshavarna inte önskat skola

Utgångspunkten är att vårdnadshavare till barn som behöver en skolplacering ska göra ett aktivt skolval. Om vårdnadshavarna inte framställt något önskemål placeras eleven vid en kommunal skolenhet nära hemmet. Detta gäller även om vårdnadshavarna inte lämnat in en giltig ansökan, exempelvis om vårdnadshavarna inte är överens.

Övriga skolplaceringar

Barn i kommunen som önskar börja i förskoleklass vid 5 års ålder

Barn som är folkbokförda i Sverige omfattas av skolplikt från och med höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år. Det är tillåtet att börja i förskoleklass redan höstterminen det kalenderår när barnet fyller 5 år, alltså innan skolplikten inträtt, men ett sådant önskemål kan bara tillgodoses i den mån det finns plats på önskade enheten, det vill säga, när förvaltningen säkerställt att inte ett annat, skolpliktigt barn, kommer att behöva tillträde till platsen.

Inflyttning från annan kommun

Elever som är folkbokförda i annan kommun ska jämföras med folkbokförda elever i kommunen under förutsättningen att de kan uppvisa ett köpekontrakt, hyreskontrakt eller dylikt som styrker att de avser bosätta sig i Haninge kommun.

Elev folkbokförd i annan kommun

En elev som är folkbokförd i en annan kommun erbjuds placering i sökt skola endast i mån av plats. Detta innebär att förvaltningen först behöver säkerställa att inte en annan elev boende i kommunen kommer att behöva tillträde till platsen.

Skolbyte under pågående läsår

En vårdnadshavare kan när som helst skicka in en ansökan om byte av skola. Sådant byte under pågående läsår sker i mån av plats och genomförs vid bestämda perioder under året. Byte av skola kräver att vårdnadshavarna är överens. Till kommunala skolor finns ingen kö. Vid fler sökande erbjuds platsen till den elev som har rätt till den utifrån kommunens placeringsordning och antagningsregler. Ett erbjudande om plats ska besvaras inom angiven svarstid. När svarstiden gått ut förlorar eleven rätten till platsen.

Skyndsamma placeringar

Vissa ansökningar kan handläggas mellan bytesperioderna utifrån antagningsreglerna om eleven skyndsamt, utifrån skolplikten, måste få en skolplacering. Om kommunen bedömer att behovet av plats behöver tillgodoses innan kommande bytesperiod kan en elev i följande fall få en ny skolplacering mellan bytesperioden

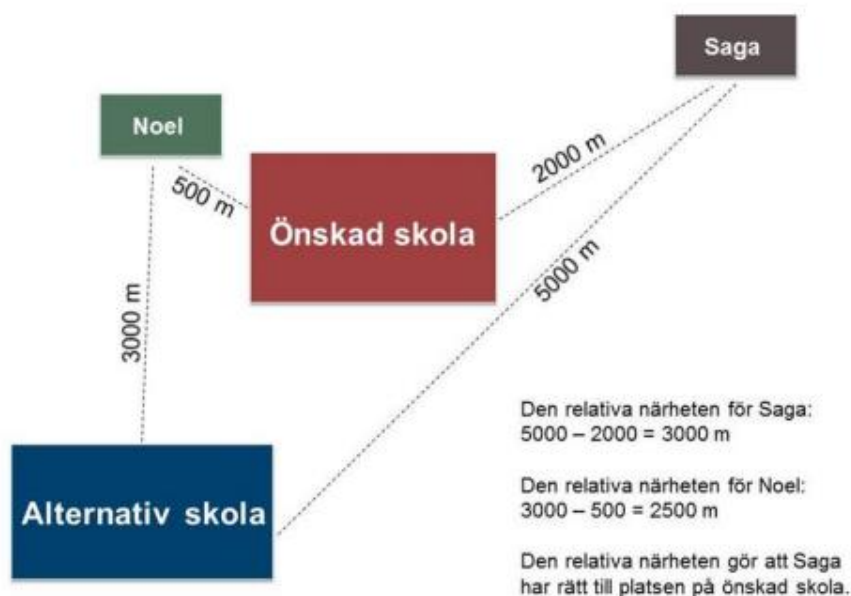
- Om eleven flyttar till Haninge kommun (se avsnitt Inflyttning från annan kommun).
- Om eleven inte vill gå kvar på en fristående skola och behöver få en plats på en kommunal skola.

Bilaga – Relativ närhet

Relativ närhet är skillnaden i gång- och cykelväg till den sökta skolan jämfört med en alternativ skola i närheten.

Så här beräknas relativ närhet:

- Avståndet mellan eleven folkbokföringsadress och den önskade skolan mäts.
- Avståndet till den önskade skolan jämförs med avståndet till den närmaste eller näst närmaste skolan för att få fram skillnaden i avstånd = den relativa närheten.
- Därefter jämförs den relativa närheten för samtliga som sökt samma årskurs i samma skola. Om två elever önskat samma skola och bara ett av dem kan få plats, så är det eleven som har det längsta relativa avståndet till den alternativa skolan som har rätt till platsen.

Önskad skola är den skola som eleven sökt till. Avståndet till den sökta skolan jämförs med avståndet till en alternativ skola. Den **alternativa skolan** är elevens närmaste eller näst närmaste skola. Om eleven har sökt till sin närmaste skola blir den alternativa den näst närmaste skola. Om eleven sökt sin näst närmaste skola blir den alternativ skola den närmaste. **Relativ närhet** blir då avståndet mellan dessa skolor. Den elev som har längsta relativa närhet har rätt till platsen på skolan.